

цільним є опрацювання наступних програм: «ERP» (Enterprise Resource Planning), розробник «Галактика»; «K2 Black Pearl» / «DocsVision», розробник Infopulse; «Megapolis. Управління персоналом», «Megapolis. Ефективність персоналу», розробник InBase; «Управління персоналом», «Заробітна плата», розробник Парус; «Атлас Кадри».

2. Підготовка індивідуальних робіт (есе, огляд наукових джерел, аналіз нормативно-правових актів, дослідження взаємозв'язку категорій і понять, виконання аналітичної записки та ін.) у Power Point з подальшою їх презентацією перед аудиторією. Даний метод є підходящим для всіх без виключення дисциплін і став вже достатньо популярним серед викладачів. Досить дієвим є залучення невеличких груп студентів для підготовки «спільного проекту», в результаті розвиваються не лише творчі, ораторські компетенції, навички роботи з комп'ютерними програмами, а й уміння працювати і взаємодіяти у колективі.

3. Відео-лекції — є зручною і сучасною практикою передачі інформації студентам. Вони мають дуже багато переваг: економлять час студента, оскільки він може переглядати їх тоді, коли це є зручним йому, зупинитись на незрозумілих моментах, повторювати прослуховування стільки, скільки це потрібно. Можна видозмінити даний метод, просто супроводжуючи відео матеріалами класичну лекцію. Недоліком залишається велика трудомісткість розробки таких матеріалів, але до цієї роботи можуть бути залучені і самі студенти, які набагато краще розбираються у технічних можливостях існуючих комп'ютерних засобів.

Між тим, у процесі залучення інформаційних технологій до навчального процесу варто пам'ятати і про їх можливі негативні наслідки. В першу чергу, ці наслідки стосуються впливу на здоров'я студентів і викладача. Зокрема, проектор здійснює шкідливий вплив на зір, і деякі особи мають прямі протипоказання щодо знаходження від нього на близькій відстані. Належить дізнатись у студентів на початку навчання, чи не мають вони проблем зі здоров'ям, які можуть поглибитись унаслідок тривалої роботи з комп'ютером або іншими технічними засобами, і у випадку, якщо такі проблеми є — зменшити частку роботи з комп'ютерними та мультимедійними системами.

Інформаційні системи і технології оточують нас щоденно і стали вагомою частиною нашого життя. Їх призначення полягає у спрощенні вирішення різних повсякденних завдань. У процесі навчання їх використання також багато в чому зацікавлює і полегшує працю студента і викладача, покликано сформувати дійсно якісних фахівців.

Усенко Л.М., ст. викладач кафедри іноземних мов факультету управління персоналом та маркетингу

МЕТОД ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ НЕМОВНОГО ВУЗУ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ В УМОВАХ ОБМЕЖЕНОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ.

Метод вирішення проблем (problem-solving method) є одним з передових методів, який заслуговує уваги при вивченні іноземної мови в економічному вузі. Суть його полягає в тому, що студентам пропонується завдання проблемного характеру, способи вирішення яких відомі або відомі частково. Студенти повинні знайти свої шляхи вирішення завдань, спираючись на ті уміння та навички, якими вони вже володіють.

Навчальною одиницею методу вирішення проблем є проблемно-комунікативне завдання як спосіб інтелектуальної труднощі в мовному і змістовому плані, а структура курсу навчання може бути представлена як система проблемних завдань. Елементи методу вирішення проблем найкращим чином знаходять своє застосування при навчанні такому виду комунікативної мовної діяльності, як письмо, оскільки виконання письмового завдання може займати кілька днів і навіть тижнів і, таким чином, буде частиною самостійної роботи студента або групи студентів.

Працюючи в рамках цього методу викладач може дати студентам таке завдання: Compose your resume for applying to the position which was advertised in the job ad that you had downloaded from the Internet. Студентам дається тільки загальний формат резюме, без детального пояснення його виконання. Спочатку студенти не знають як виконати його правильно. Даний вид роботи їм здається дуже складним. Але це не значить, що викладач залишає їх без допомоги чи сподівається, що вони самі вияснять як правильно скласти своє резюме. Навпаки, на кожному слідуючому занятті йде вивчення лексичних одиниць і граматичних структур, які необхідні студентам для вирішення поставленого завдання, засвоєння правил оформлення резюме, знайомство із зразками, які дає викладач. Студенти потім здають свої роботи, але це тільки їх перша спроба. Добросовісний викладач не може ставити студенту низький бал і вважати, що він навчив правильно складати і оформляти резюме на іноземній мові. Після першої перевірки студенти отримують свої ро-

боти назад і роблять усі виправлення, рекомендовані викладачем. Можливо, потрібна буде ще одна перевірка і правка, але тоді кінцевий результат буде відповідати всім нормам і вимогам.

Описаний метод дозволяє ефективно використовувати обмежений навчальний час, визначений для вивчення іноземної мови, переносячи основну частину роботи студентів по виконанню завдань на позааудиторну навчальну діяльність.

Сама ситуація проблемного завдання пов'язана з мобілізацією пізнавальної активності і психічних процесів, включенням елементів творчої розумово-мовної діяльності, що забезпечує не тільки оволодіння новими знаннями і способами їх добування, але і психічний розвиток студентів, розвиток їх творчих здібностей і формування навичок прийняття рішень.

*Фащевський М.І., д.геогр.н.,
професор, кафедри регіональної економіки*

ІНТЕГРАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ЯК НЕОБХІДНА ПЕРЕДУМОВА ЗРОСТАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ

Парадигма формування суспільства знань, яка лежить в основі стратегії розвитку домінуючих країн світу, пов'язана з підвищенням стандартів у сфері освіти і професійної підготовки спеціалістів. Застосування фундаментальних знань у практичній діяльності не лише прискорює позитивні зміни в усіх сферах суспільного розвитку, але й сприяє отриманню бажаного ефекту з найменшими затратами. Таким чином, наукові знання мають не лише світоглядну функцію, а й безпосереднє практичне значення у різних сферах господарства.

Новітні фундаментальні знання необхідні ще на початковій стадії формування світогляду фахівців, тобто на стадії пізнавальної діяльності при навчальному процесі. Вони виробляють у студентів творче мислення на засадах наукової методології. Остання формується не лише завдяки науковим дослідженням кафедри, але й науковій співпраці з установами Національної академії наук України. Цим забезпечується безпосередня участь науки у навчальному процесі, виробленні наукових підходів до використання знань, навчанні самостійно здобувати нові знання.

Змістом навчального процесу є насамперед накопичення знань. На цьому етапі важливо сформувати у студентів чітку уяву про господарство і його регіональну структуру як єдину, організовану на наукових засадах вертикально і горизонтально структуровану систему з наявністю між її елементами різноманітних зв'язків і залежностей. Усвідомлення взаємозв'язаності і взаємобумовленості змін в процесі розвитку є важливою платформою для самостійної оцінки трендів динаміки підприємницької діяльності, можливих її наслідків і результатів для країни і регіонів.

Суттєвою в навчальному процесі є не лише знання функція. Важливою є і оціночна функція, тобто вміння визначити особливості розвитку економічних систем. Таким чином, другою важливою функцією навчального процесу є набуття вміння і навичок пізнавальної діяльності — навчання самостійно здобувати знання, опановувати системні підходи до аналізу економічних процесів. Це дозволить у майбутньому більш кваліфіковано вирішувати питання у різних сферах конкретної економічної діяльності, самостійно оцінювати підприємницький клімат, інвестиційну привабливість регіону чи виду діяльності, виробленню стратегії, передбаченню можливих шляхів розвитку.

Важливими механізмами наукової методології при вивченні курсу з регіональної економіки є запровадження на семінарських заняттях самостійних творчих робіт, творчих дискусій, самостійний аналіз емпіричних матеріалів тощо.

Запровадження самостійних творчих аналітичних робіт є не лише засобом активізації навчального процесу, але й сприяє розвитку пізнавально-наукової самостійної діяльності студентів. Самостійні творчі роботи за наперед визначеними темами і завчасно підготовленими статистичними матеріалами забезпечують не лише авторську творчу діяльність, але й розвивають креативне (творче) мислення студентів. Це і є умовою формування наукового підходу до становлення фахівця-дослідника взагалі, набуття практичних навичок дослідницької роботи. Накопичення студентами досвіду творчої аналітичної роботи, критичної оцінки ситуації, системного бачення проблеми сприятиме в майбутньому кваліфікованому вибору найбільш ефективних шляхів вирішення певних виробничих проблем.

Практична апробація на семінарських заняттях лекційних матеріалів — це ще одна важлива функція навчального процесу. Вона сприяє не лише конкретизації та усвідомленню і поглибленню знань шляхом власного аналізу і оцінки економічної і соціальної ситуації в регіонах під час виконання індивідуальних робіт, але є і важливим засобом формування інноваційних якостей студентів. Індивідуальні завдання з завчасно підготовленим роздатковим матеріалом для кожно-